

HRN4You – Repozitorij hrvatskih norma

PRIRUČNIK ZA KORISNIKE

Verzija 1.0

12-2020

SADRŽAJ

1	UVOD.....	2
2	REPOZITORIJ HRVATSKIH NORMA	3
3	UPUTE ZA PRIJAVU KORISNIKA	4
3.1	Prijava i odjava	4
3.2	Korisnički profil.....	4
3.3	Promjena zaporke	5
4	UPUTE ZA PRETRAŽIVANJE.....	5
4.1	Jednostavno pretraživanje	5
4.2	Napredno pretraživanje	7
-	ICS oznaka	7
-	Sve faze	7
-	Godina.....	8
-	Ustanova izvornika.....	8
-	Poredak.....	8
-	Direktiva/Uredba	8
5.	UPUTE ZA PREUZIMANJE DATOTEKA.....	9
6.	SISTEMSKI I TEHNIČKI PREDUVJETI	10
a.	Nužne postavke prije uporabe norma	10
b.	Operativni sustav Windows	11
c.	Operativni sustav Macintosh	12
d.	Razine korisničkog pristupa	12
e.	Funkcionalnosti dostupne korisnicima koji nisu prijavljeni/registrirani u sustav	12
7.	AUTORSKA PRAVA.....	13
8.	PRODAJA NORMA	13
9.	KONTAKT I PODRŠKA.....	13
10.	OSTALE KORISNE INFORMACIJE	14
a.	HZN e-glasilo	14
b.	Novosti	14
11.	POJMOVNIK.....	15
12.	POPIS SLIKA	16
13.	KORISNE POVEZNICE	17

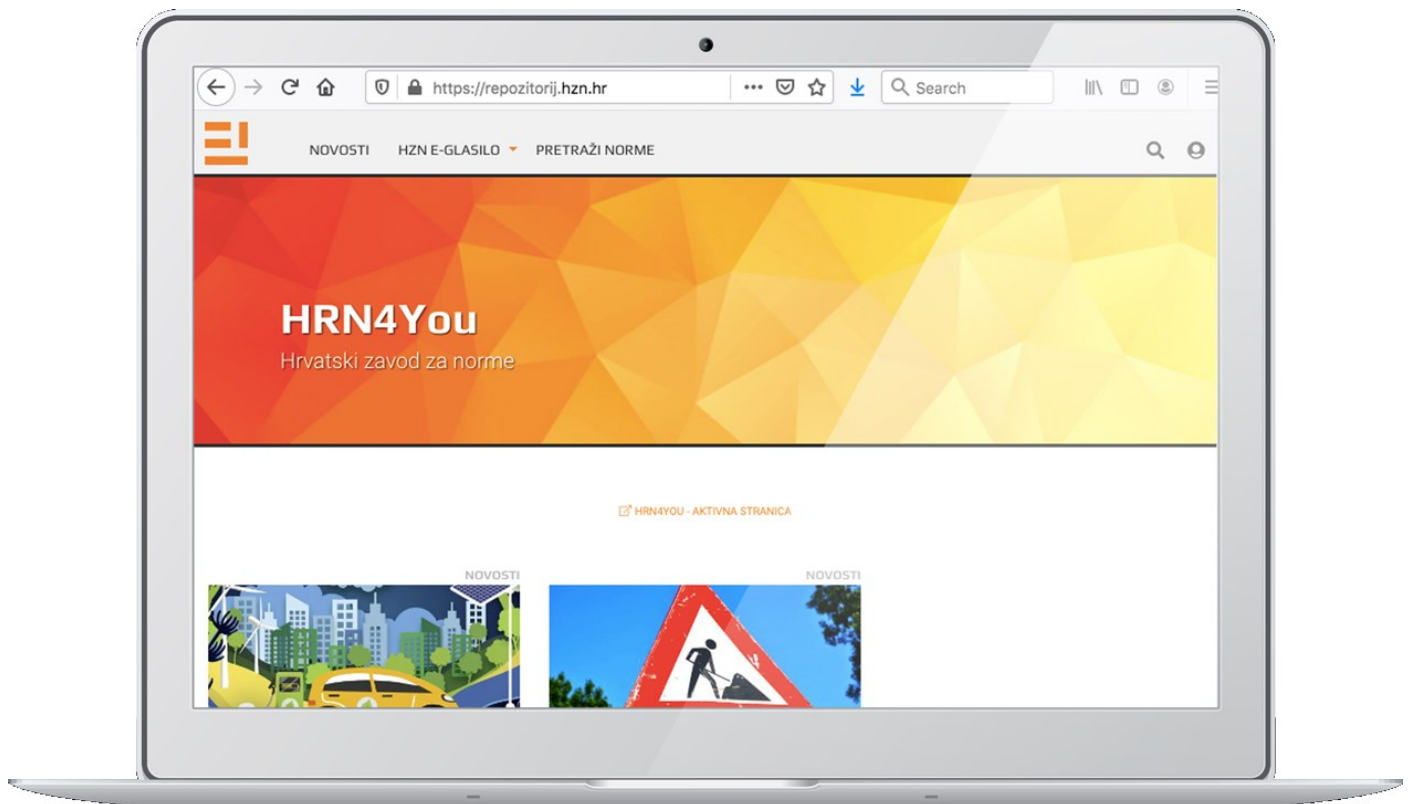
1 UVOD

Korisnički je priručnik namijenjen **registriranim korisnicima** s kojima je HZN sklopio Sporazum o suradnji u smislu pristupa (članova strukovnih komora, zaposlenika tijela državne uprave i dr.) repozitoriju hrvatskih norma HRN4You kao pomoć pri pretraživanju i uporabi nove verzije repozitorija. Pojmovi upotrijebljeni u ovome korisničkom priručniku objašnjeni su u pojmovniku, a sadrži i poveznice na korisne stranice. Sve slike zaslona u ovome priručniku mogu se donekle razlikovati ovisno o instaliranome operativnom sustavu i pregledniku korisnika.

2 REPOZITORIJ HRVATSKIH NORMA

Repozitorij hrvatskih norma – HRN4You digitalna je zbirka hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata nastalih kao rezultat normizacijskog procesa u Hrvatskom zavodu za norme (HZN). Repozitorij trenutačno sadrži više od 50 500 vrijedećih i povučenih hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata. Dokumenti dostupni u digitalnom obliku su: hrvatske norme (HRN), hrvatske tehničke specifikacije (HRS), hrvatski tehnički izvještaji (HRI), upute (HRU) i sl. Nakon prijave u sustav registriranim je korisnicima na jednostavan način omogućeno pretraživanje i pregled bibliografskih podataka o normama te preuzimanje i pregled datoteka. Kako su hrvatske norme i ostali hrvatski normativni dokumenti zaštićeni autorskim pravom, na datotekama u aplikaciji poduzete su mjere zaštite autorskog prava. Podaci i .pdf datoteke u repozitoriju posuvremenjuju se periodično jedanput mjesečno, u skladu s rezultatima i dinamikom rada hrvatske normizacije, a korisnik je sam odgovoran za njihovo tumačenje i uporabu.

Uvjeti uporabe repozitorija uređuju se Sporazumom o suradnji zainteresiranih strana s Hrvatskim zavodom za norme (HZN).

Slika 1 - Naslovnica aplikacije HRN4You

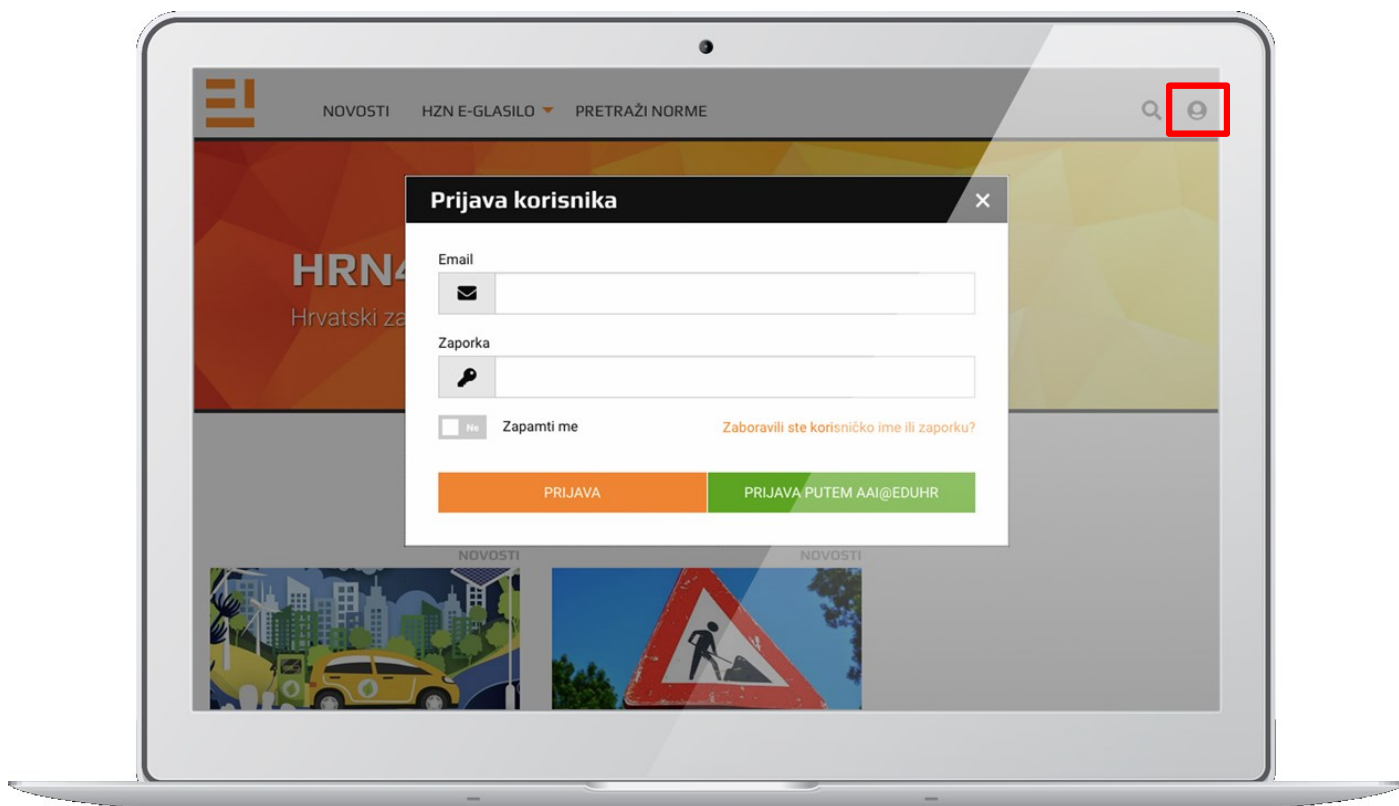
3 UPUTE ZA PRIJAVU KORISNIKA

3.1 Prijava i odjava

Pristup korisnika u sustav obavlja se putem poveznice: <https://repozitorij.hzn.hr/>

Preduvjet je za pristup sustavu da imate pristupne podatke: **korisničko ime** i **zaporku**. Unošenjem pristupnih podataka koje korisniku šalje HZN u verifikacijskoj poruci putem e-pošte, zajedno s pripadajućim uputama, korisnik ostvaruje pravo pristupa sustavu na vrijeme koje je dogovoreno s HZN-om (Sporazumom ili Ugovorom). Prijavljeni korisnik moći će pristupiti, pretraživati i pregledavati normativni dokument s mogućnošću njegove pohrane, ovisno o dodijeljenim pravima.

U adresnu traku preglednika potrebno je unijeti adresu repozitorija: <https://repozitorij.hzn.hr>. Prijava se ostvaruje klikom na ikonu u gornjem desnom uglu zaslona (označena crvenim kvadratom) nakon čega se otvara skočni prozor u koji se unose podaci za pristup koje ste zaprimili od administratora sustava.

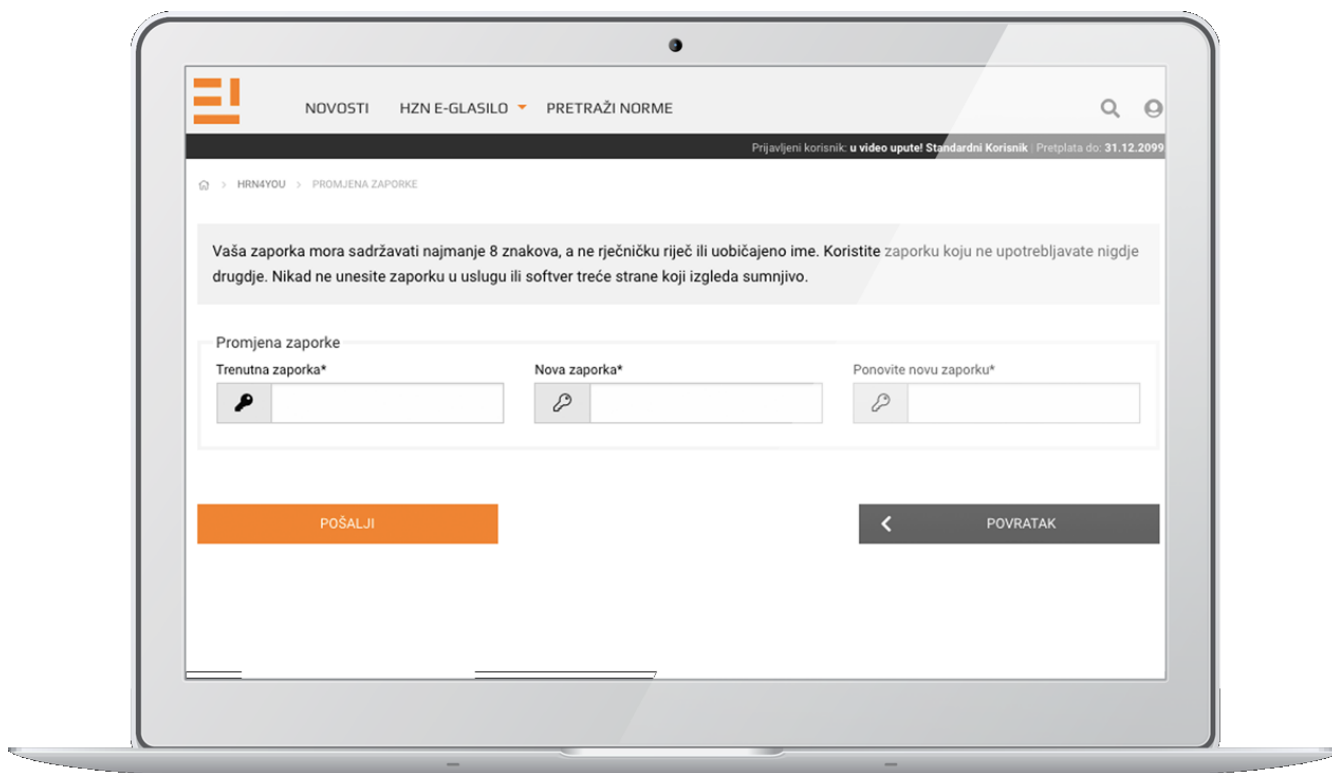
Slika 2 - Prijava korisnika

3.2 Korisnički profil

Na korisničkom profilu nalaze se osnovne informacije o korisniku: ime, prezime, adresa e-pošte i kontakt telefon te datum isteka pretplate. Adresa e-pošte služi za omogućavanje pristupa i kao kontakt korisnika za komunikaciju o promjenama na računu. Na korisničkom profilu moguće namjestiti korisničku dozvolu za slanje *newslettera*, promijeniti ili odjaviti se iz sustava.

3.3 Promjena zaporke

Klikom na „promjena zaporke” u glavnom izborniku otvorit će se obrazac za promjenu zaporke. Zaporku mijenjate tako da prvo upišete staru zaporku, a potom i dvaput novu. Vaša zaporka mora sadržavati najmanje osam znakova, a ne riječ iz rječnika ili uobičajeno ime. Koristite se zaporkom koju ne upotrebljavate nigdje drugdje. Klikom na „pošalji” podaci će se posuvremeniti, a klikom na „povratak” neće, te će se na zaslonu pojaviti prethodni izbornik.

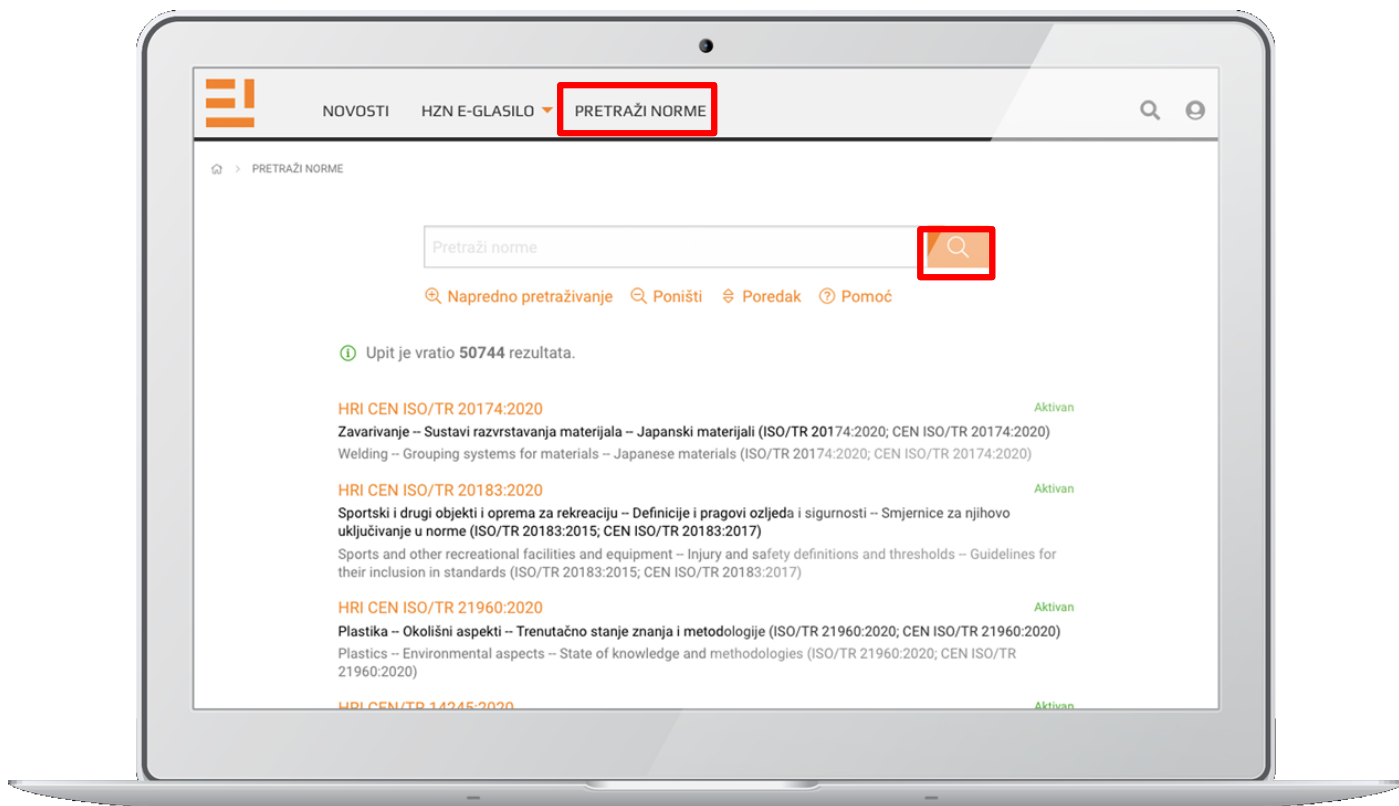
Slika 3 - Promjena zaporke

4 UPUTE ZA PRETRAŽIVANJE

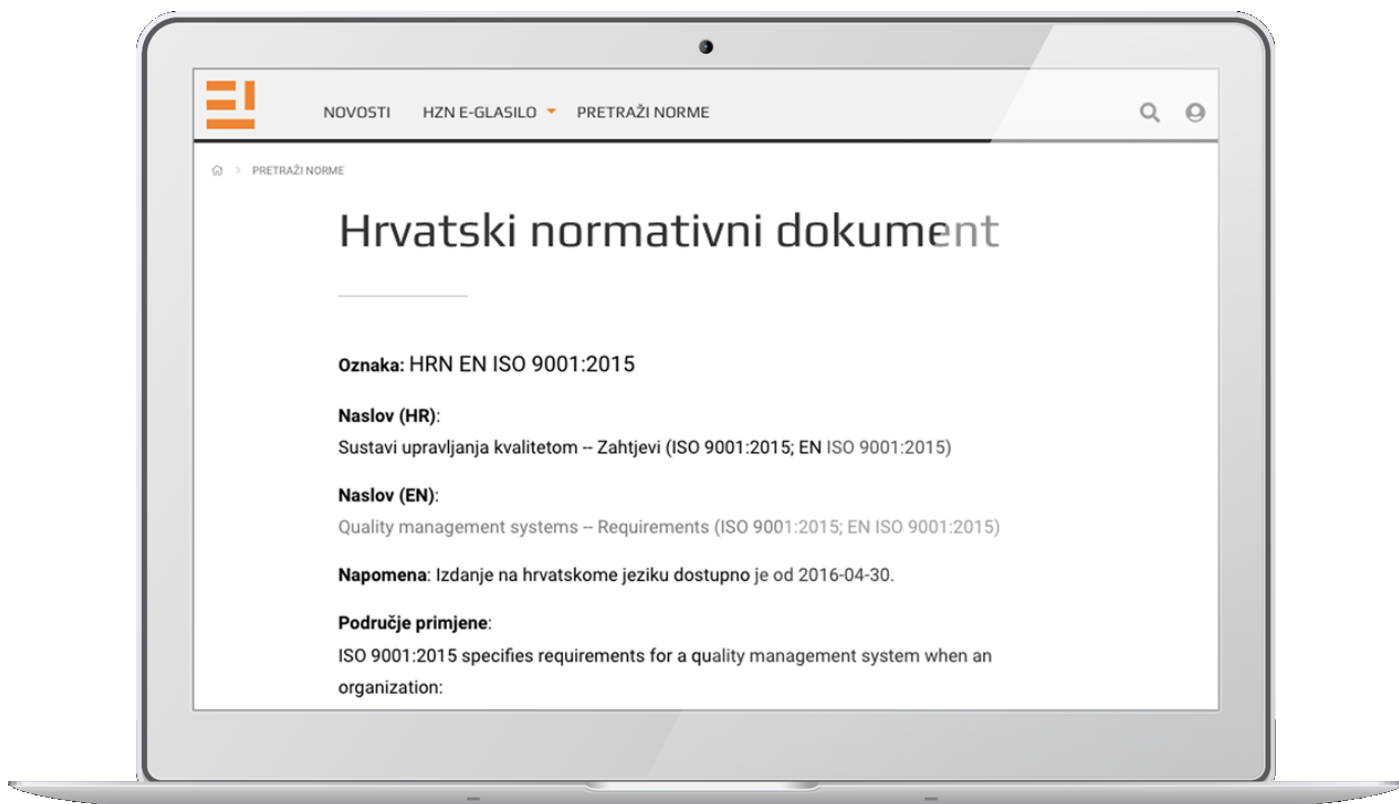
Korisnicima repozitorija omogućeno je jednostavno ili napredno pretraživanje podataka o normama, uz postavljanje različitih kriterija, i prikaz rezultata.

4.1 Jednostavno pretraživanje

Klikom na „Pretraži norme” (označeno crvenim pravokutnikom na Slici 4 - Jednostavno pretraživanje) otvara se traka u koju upisujemo traženi pojam (npr. „medicinska”) ili bilo koji element norme prema kojemu želimo pretražiti repozitorij. Klikom na ikonu povećala (označena crvenim kvadratom na Slici 4 - Jednostavno pretraživanje) dobit ćemo popis norma i mogućnost pregleda bibliografskih podataka o normama u koje ubrajamo: oznaku i naslov norme, izdanje, ICS oznaku, način prihvaćanja norme, oznaku faze, broj stranica, cijenu norme i slično (Slika 5 - Pregled bibliografskih podataka).

Slika 4 - Jednostavno pretraživanje

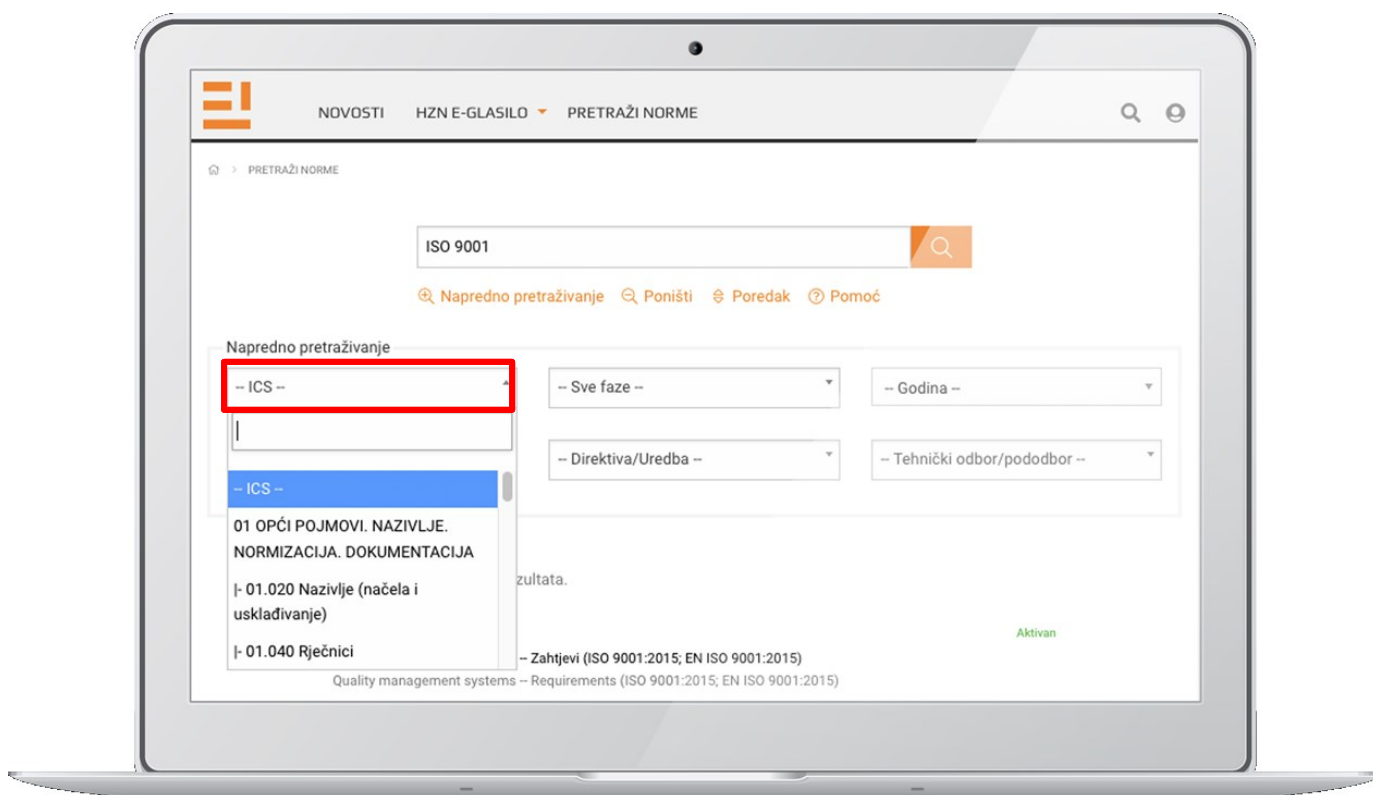
Slika 5 - Pregled bibliografskih podataka o normama

4.2 Napredno pretraživanje

Klikom na „Napredno pretraživanje” otvara se mogućnost pretraživanja i prikazivanja rezultata uz različite kriterije:

- ICS oznaka

Klikom na padajući izbornik otvara se svih 40 područja prema Međunarodnoj klasifikaciji norma (eng. International Classification for Standards- ICS), npr. 03 USLUGE. USTROJ PODUZEĆA, UPRAVLJANJE I KVALITETA. ADMINISTRACIJA. PRIJEVOZ. SOCIOLOGIJA.), potom skupine (npr. 03.100 – Ustroj poduzeća i upravljanje poduzećem) i podskupine (npr. 03.100.70 Sustavi upravljanja). Odabirom ICS broja (03.100.70) u alatnu traku jednostavnog pretraživanja prikazuju se norme relevantne za to pretraživanje (Slika 6 - Napredno pretraživanje prema ICS oznaci)

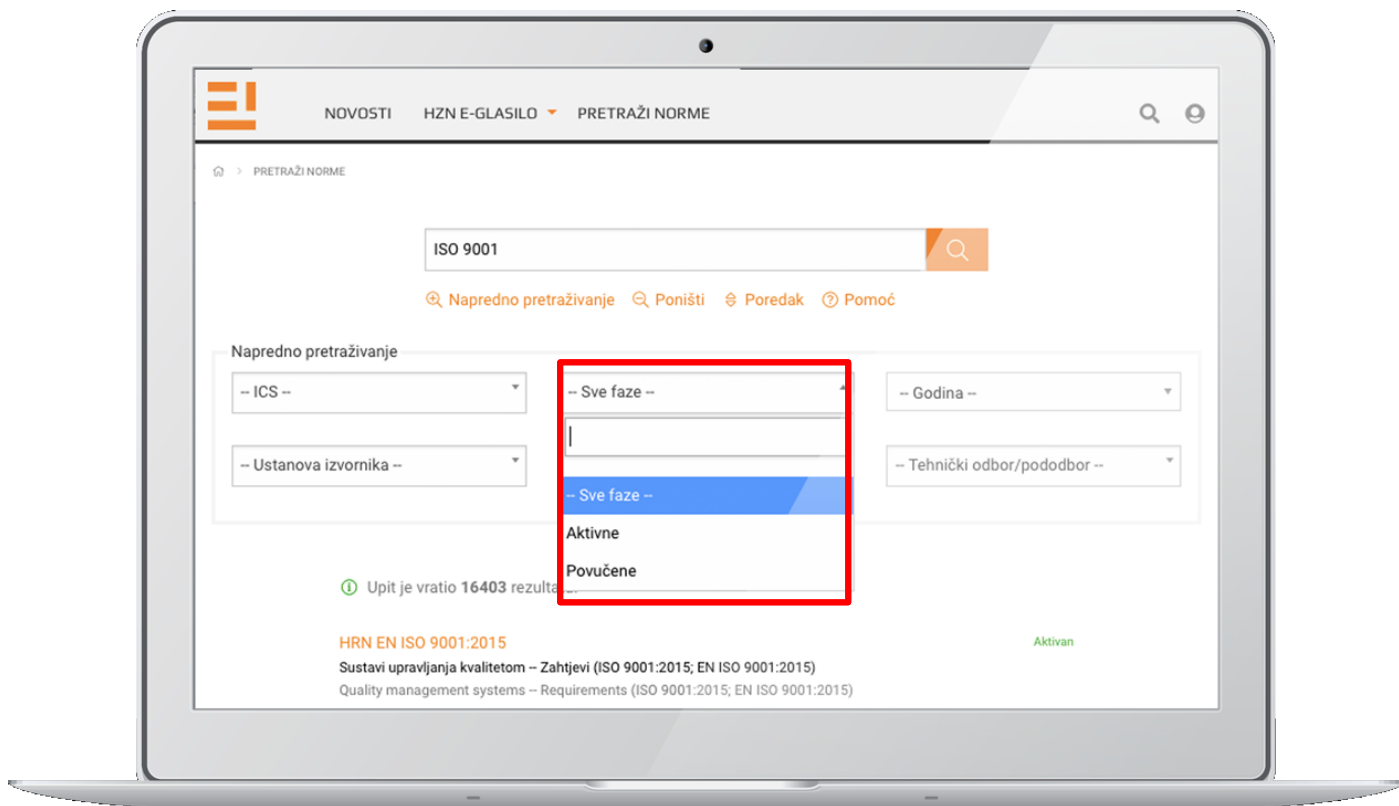

Slika 6 - Napredno pretraživanje prema ICS oznaci

- Sve faze

Klikom na polje „sve faze” otvara se padajući izbornik u kojem su navedene aktivne i povučene norme (Slika 7 - Napredno pretraživanje po fazi). Klikom na odabranu oznaku faze prikazat će se svi rezultati. Pretraživanje se obavlja tako da prvo odaberemo oznaku faze (npr. 60.60, HRN dostupan), potom u alatnu traku jednostavnog pretraživanja upišemo traženi pojam ili element norme koji nas zanima (npr. „sustav upravljanja kvalitetom”) i dobit ćemo samo rezultate s tom oznakom faze.

Slika 7 - Napredno pretraživanje po fazi

- Godina

Klikom na polje „Godina” otvara se padajući izbornik. Posebna je pogodnost što se nakon odabira godine koja vas zanima otvara još jedan padajući izbornik koji omogućuje odabir još jedne godine. Unosom ključne riječi u alatnu traku jednostavnog pretraživanja prikazat će se rezultati samo iz odabranih godina.

- Ustanova izvornika

Klikom na polje „Ustanova izvornika” otvara se padajući izbornik u kojem se nalaze ustanove izvornih normativnih dokumenata. Odabirom traženog pojma u alatnu traku jednostavnog pretraživanja prikazat će se samo norme koje je objavila odabrana ustanova izvornika.

- Poredak

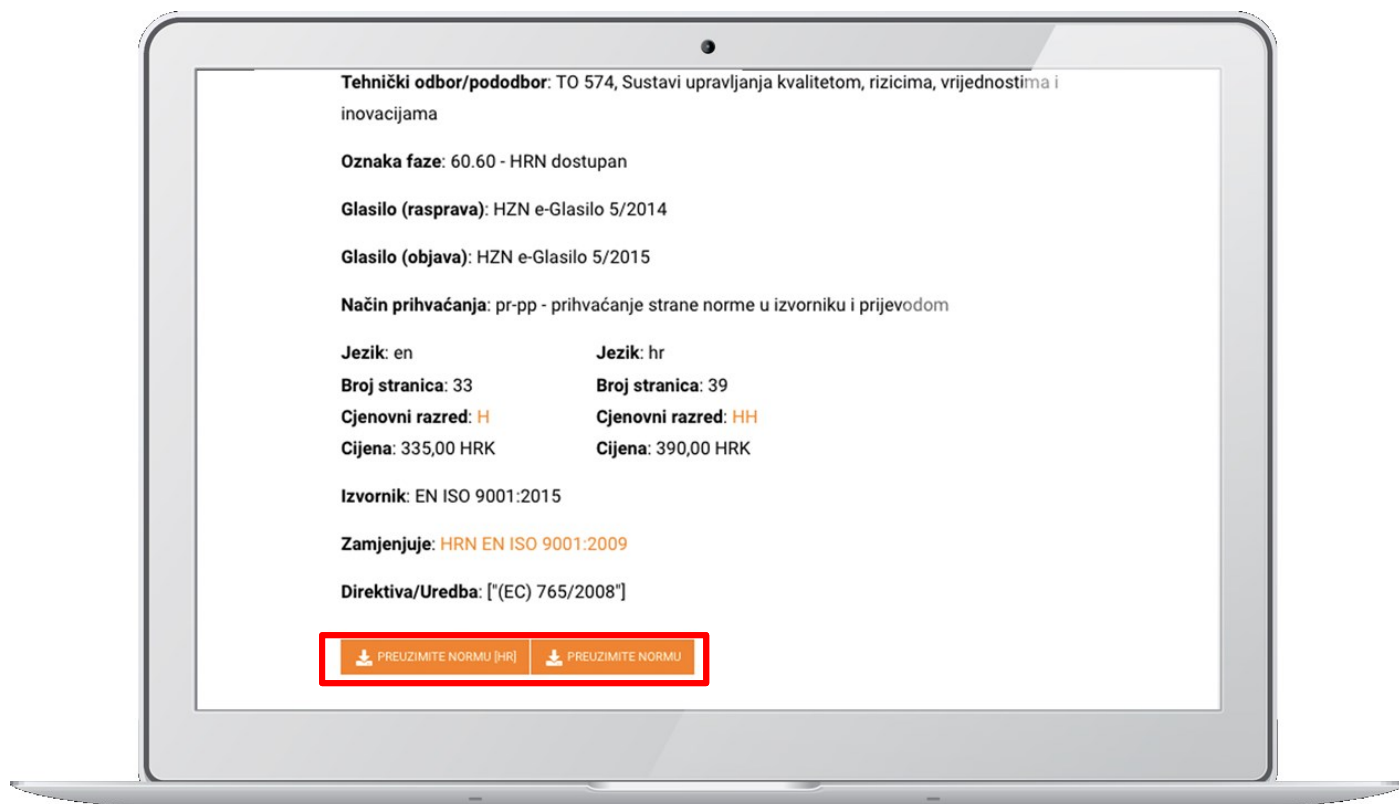
Klikom na opciju „Poredak” možemo pretraživati prema dodatnim kriterijima iz padajućeg izbornika: oznaka, tehnički odbor/pododbor, oznaka faze, izvornik, direktiva/uredba, godina.

- Direktiva/Uredba

Klikom na opciju „Direktiva/Uredba” možemo pretraživati harmonizirane norme povezane s oznakom odgovarajućega usklađenog zakonodavstva EU-a.

5. UPUTE ZA PREUZIMANJE DATOTEKA

Kada smo pronašli normu koja nam je potrebna, moguće ju je preuzeti ili odmah prikazati ako je internetski preglednik tako namješten. Ako norme postoje na više jezika, moguće je preuzimanje i pohranjivanje datoteka na dostupnim jezicima (označeno crvenim pravokutnikom na Slika 8 - Preuzimanje datoteka). Za pregledavanje preuzete norme, nužno je imati instalirane dodatne programske dodatke, (*plug-ins*), što je opisano u [nastavku priručnika](#).

Slika 8 - Preuzimanje datoteka

Važna napomena o preuzimanju norma

Registrirani korisnici imaju mogućnost preuzeti normu na 3 (tri) različita uređaja (npr. stolno računalo, prijenosno računalo, pametni telefon i sl.) uz neograničen broj pregledavanja norme na tim uređajima za vrijeme trajanje pretplate. Važno je napomenuti da nakon isteka pretplate pohranjene datoteke više neće biti dostupne za pregledavanje.

6. SISTEMSKI I TEHNIČKI PREDUVJETI

Repozitoriju hrvatskih norma moguće je pristupiti osobnim računalom ili mobilnim uređajem spojenim na internet. Kako biste mogli uspješno pretraživati, preuzimati i pohraniti norme, potrebno je, ovisno o operativnom sustavu (Windows ili MacOS) i internetskom pregledniku (Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox, MS Edge ili Opera) kojim se koristite, namjestiti nužne postavke, tj. instalirati (ako ih već nemate) potrebne programske dodatke (*plug-ins*).

a. Nužne postavke prije uporabe norma

Kako biste mogli pohraniti i pregledavati norme, potrebno je na računalu instalirati sljedeće programe:

Adobe Acrobat ili Adobe Reader – možete ih instalirati putem poveznice: <http://get2.adobe.com/hr/reader>

FileOpen Plug-in – <https://plugin.fileopen.com/>

Ako ne možete instalirati navedene programe, obratite se svomu lokalnom administratoru.

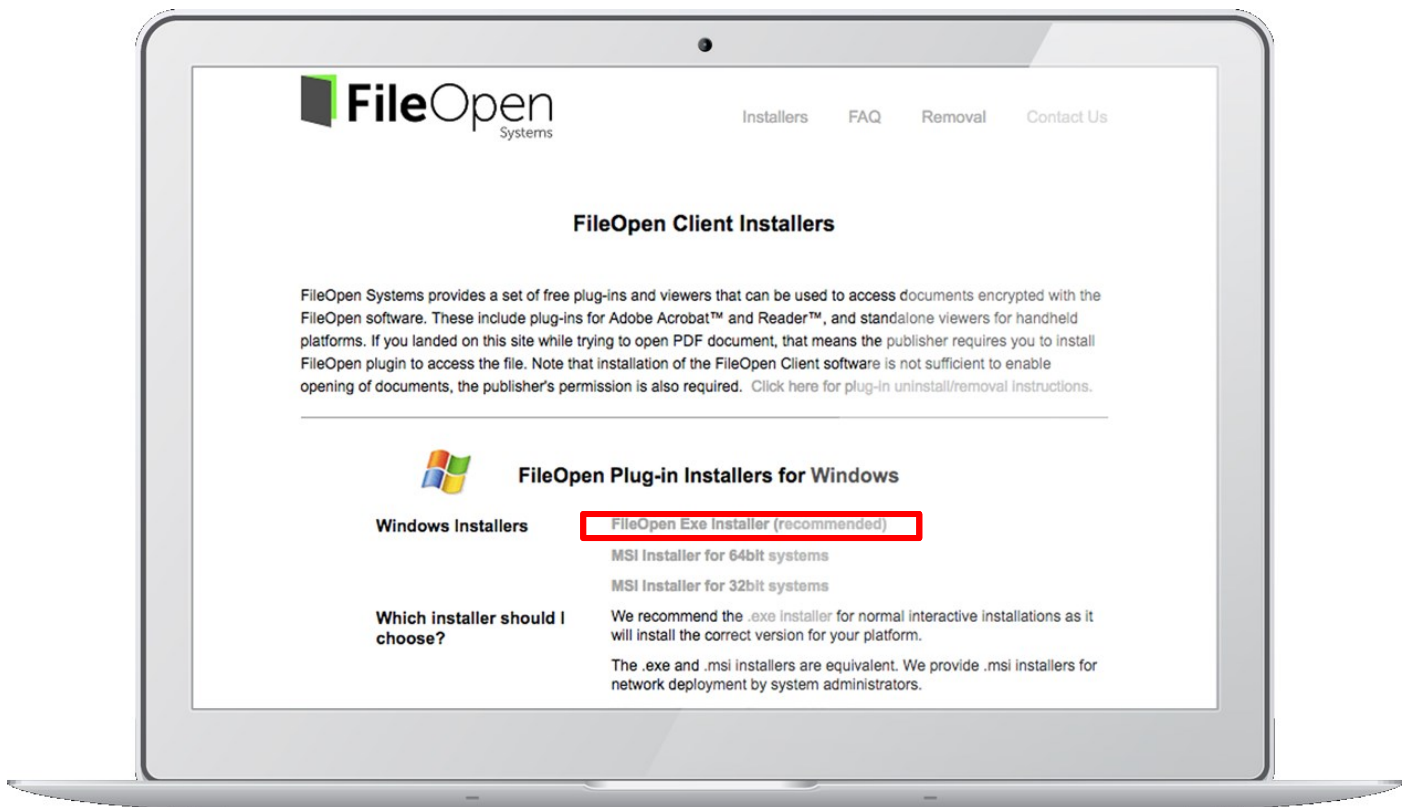
Podržane su verzije mrežnih preglednika:

- Internet Explorer 11 <http://windows.microsoft.com/en-us/internet-explorer/ie-11-worldwide-languages>
- Google Chrome <https://support.google.com/chrome/answer/95346?hl=hr>
- Firefox <https://download.mozilla.org/?product=firefox-stub&os=win&lang=en-US>
- MS Edge <https://www.microsoft.com/hr-hr/edge>
- Opera <https://www.opera.com/>

b. Operativni sustav Windows

Kako biste preuzete norme mogli otvoriti i pregledavati, potrebno je imati sustav Windows 7 ili noviji te Adobe Reader / Adobe Acrobat 9.0 ili noviji. **Uz to, potrebno je instalirati FileOpen Exe Installer (recommended)** (obilježeno crvenim pravokutnikom). Izdavač *plug-ina* preporučuje ovu inačicu za normalnu interaktivnu instalaciju jer automatski instalira pravilnu inačicu za platformu na kojoj radite.

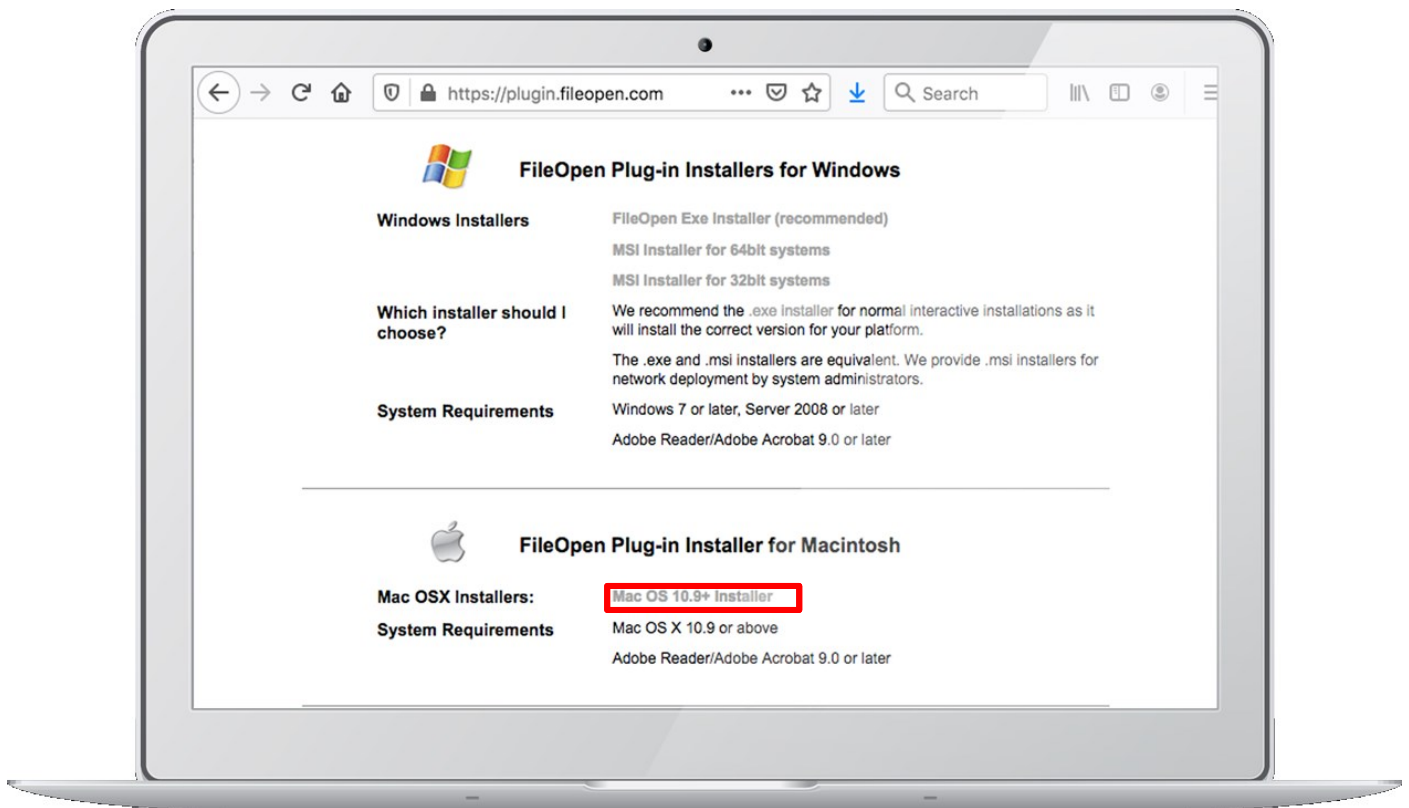
Uz .exe, ponuđene su i inačice .msi, koje su namijenjene administratorima sustava.

Slika 9 - Poveznica za preuzimanje FileOpen Plug-ina (Windows OS)

c. Operativni sustav Macintosh

Kako biste preuzete norme mogli otvoriti i pregledavati, potrebno je imati Mac OS X 10.9 ili noviji te Adobe Reader / Adobe Acrobat 9.0 ili noviji. **Također je potrebno instalirati FileOpen plugin Mac OS 10.9+ Installer** (zaokruženo crvenim pravokutnikom).

Slika 10 - Poveznica za skidanje FileOpen Plug-ina (Mac OS)

d. Razine korisničkog pristupa

Administrator sustava upravlja i dodjeljuje prava korisnicima sustava. Postoje dvije razine korisničkih prava: za korisnike i za administratore.

e. Funkcionalnosti dostupne korisnicima koji nisu prijavljeni/registrirani u sustav

Neprijavljenim korisnicima dostupne su sve funkcije jednostavnoga i naprednoga pretraživanja. No, u rezultatima pretraživanja mogu vidjeti samo oznaku norme i bibliografske podatke, dok im preuzimanje i pregledavanje same norme nije dostupno.

7. AUTORSKA PRAVA

Publikacije HZN-a u repozitoriju pohranjene su u kao .pdf datoteke, nisu javno dostupne i zaštićene su autorskim pravom. Stoga su na .pdf datotekama poduzete mjere za sprječavanje neovlaštenog pristupa (DRM) te je omogućeno samo čitanje (*read only*) publikacija u repozitoriju. Nijedan dio bilo koje dostupne .pdf datoteke ne smije se preraditi ili umnožavati u bilo kojem obliku ili na bilo koji način bez pisane dozvole HZN-a.

Sva autorska prava i prava uporabe normativnih dokumenata pripadaju Hrvatskomu zavodu za norme.

Za pitanja povezana s autorskim pravima na norme ili statusu hrvatskih normativnih dokumenata u repozitoriju obratite se normoteci Hrvatskoga zavoda za norme e-poštom na: normoteka@hzn.hr ili telefonom na 01 6106 051, 01 6106 059.

8. PRODAJA NORMA

Narudžbe hrvatskih norma i drugih publikacija Hrvatskog zavoda za norme upućuju se Odsjeku prodaje i marketinga HZN-a. Norme se naručuju putem [obrasca za ponudu](#) upućenim Hrvatskom zavodu za norme poštom, telefaksom ili e-poštom. Hrvatski zavod za norme, p.p.167, HR-10002 Zagreb, tel: +385 1 610 60 95, faks: +385 1 610 93 21, e-pošta: prodaja@hzn.hr

9. KONTAKT I PODRŠKA

Za više informacija o pravu pristupa repozitoriju moguće je dobiti putem niže navedenih kontakata:

Hrvatski zavod za norme (HZN)

Adresa: Ulica grada Vukovara 78

10 000 Zagreb, HRVATSKA

tel. +385 1 610 60 95

faks: +385 1 610 93 21

e-pošta: repozitorij@hzn.hr

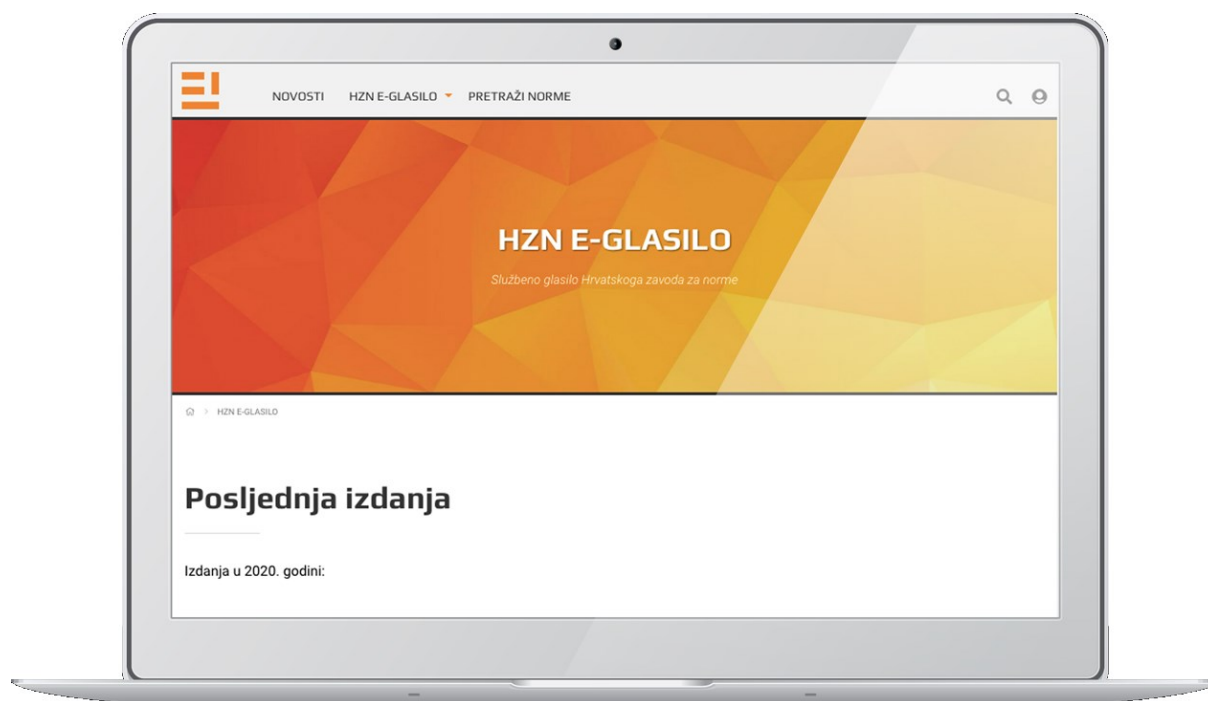
web: www.hzn.hr

10. OSTALE KORISNE INFORMACIJE

U sustavu HRN4You dostupne su i druge informacije.

a. HZN e-glasilo

HZN e-glasilo službeno je glasilo Hrvatskoga zavoda za norme koje izlazi mjesečno i obrađuje teme iz područja normizacije. Kao prilog službenomu glasilu nalazi se Oglasnik za normativne dokumente s podacima o rezultatima rada hrvatske, međunarodne i europske normizacije. Najnovije izdanje te prethodna izdanja glasila možete pregledavati, preuzeti i pohraniti kao PDF datoteku.

Slika 11 - HZN e-Glasilo

b. Novosti

U rubrici novosti objavljuju se vijesti i najave događaja iz svijeta normizacije – iz HZN-a (naprimjer obavijesti o povlačenju norma, kampanjama, predavanjima, obavijesti za korisnike normoteke, repozitorija te za posjetitelje HZN-a i sl.) i međunarodnih i europskih tijela za normizaciju (ISO, IEC, CEN, CENELEC i ETSI).

11. POJMOVNIK

Norma – dokument koji se donosi konsenzusom i odobrava ga priznato tijelo, koji za opću i višekratnu uporabu daje pravila, upute ili značajke za djelatnosti ili njihove rezultate s ciljem postizanja najboljeg stupnja uređenosti u danome kontekstu. Norme bi se trebale temeljiti na provjerenim znanstvenim, tehničkim i iskustvenim rezultatima i trebale bi biti usmjerene prema promicanju najboljih prednosti za društvo.

Hrvatska norma - norma dostupna javnosti koju je prihvatilo hrvatsko normirno tijelo, a označuje se pisanom oznakom HRN.

Normizacija – djelatnost uspostavljanja odredaba za opću i opetovanu uporabu koje se odnose na postojeće ili moguće probleme radi postizanja najboljeg stupnja uređenosti u danome kontekstu. Ta se djelatnost u, prvome redu, sastoji od oblikovanja, izdavanja i primjene norma. Važne su koristi normizacije poboljšavanje prikladnosti proizvoda, procesa i usluga za njihove predviđene svrhe, otklanjanje zapreka u trgovini te olakšavanje tehničke suradnje.

Normativni dokument – dokument koji daje pravila, upute ili značajke za različite djelatnosti ili njihove rezultate. Naziv „normativni dokument“ obuhvaća dokumente kao što su norme, tehničke specifikacije, upute za primjenu i propise. „Dokumentom“ se smatra svaki nosač na kojemu je zapisana određena obavijest. Nazivi za različite vrste normativnih dokumenata određuju se tako da uzimaju u obzir dokument i njegov sadržaj kao jedinstvenu cjelinu.

Registrirani korisnik – korisnik kojemu je uz pretraživanje i pregled bibliografskih podataka o normativnim dokumentima dopušteno i preuzimanje, odnosno njihovo pregledavanje.

Lokalni administrator – službeni predstavnik ustanove s kojom je Hrvatski zavod za norme (HZN) sklopio ugovor/sporazum o uporabi repozitorija.

Administrator sustava – službeni predstavnik Hrvatskog zavoda za norme (HZN).

Pretplata/istek pretplate – vremensko razdoblje u kojemu registrirani korisnik ima pravo preuzimanja, odnosno pregledavanja normativnih dokumenata u repozitoriju.

12. POPIS SLIKA

Slika 1 - Naslovnica aplikacije HRN4You	3
Slika 2 - Prijava korisnika.....	4
Slika 3 - Promjena zaporke.....	5
Slika 4 - Jednostavno pretraživanje.....	6
Slika 5 - Pregled bibliografskih podataka o normama	6
Slika 6 - Napredno pretraživanje prema ICS oznaci	7
Slika 7 - Napredno pretraživanje po fazi	8
Slika 8 - Preuzimanje datoteka.....	9
Slika 9 - Poveznica za skidanje FileOpen Plug-ina (Windows OS)	11
Slika 10 - Poveznica za skidanje FileOpen Plug-ina (Mac OS)	12
Slika 11 - HZN e-Glasilo	14

13. KORISNE POVEZNICE

Stranica Hrvatskog zavoda za norme obuhvaća niz sadržaja koji će vam pružiti dodatne informacije i detalje iz područja norma. Tu su i poveznice na stranice međunarodnih organizacija iz područja normizacije u čijem radu HZN sudjeluje i s kojima surađuje, potom Svjetske trgovinske organizacije te drugih hrvatskih organizacija čiji je rad povezan s normama, a može vam biti koristan u radu.

Repozitorij Hrvatskog zavoda za norme: <https://repozitorij.hzn.hr>

Hrvatski zavod za norme: www.hzn.hr

HZN e-glasilo: <https://www.hzn.hr/default.aspx?id=44>

Svjetska trgovinska organizacija (*World Trade Organisation*): www.wto.org

Međunarodna organizacija za normizaciju (*International Organisation for Standardization*): www.iso.org

Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo (*International Electrotechnical Commission*): www.iec.ch

Europski odbor za normizaciju (*European Committee for Standardization*): www.cen.eu

Europski odbor za elektrotehničku normizaciju (*European Committee for Electrotechnical Standardization*): www.cenelec.eu

Europski institut za telekomunikacijske norme (*European Telecommunications Standards Institute*): www.etsi.org